

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 287/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. JUDr. Luciánom Törökom, advokátom, Gemerská 3, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 31Odi/7/2019 z 27. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením o zamietnutí jej sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka (ďalej len „VSU“) o výške trov konania v civilnom spore.

II.

2. Mestský súd rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľky o zrušenie oddĺženia žalovaného a žalovanému proti sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky tento rozsudok potvrdil a žalovanému proti sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Proti tomu podala sťažovateľka dovolanie a navrhla odložiť právoplatnosť dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu, čo odôvodnila existenciou ťažko napravitel'nej ujmy, ak bude musieť žalovanému zaplatiť trovy konania.

3. Mestský súd uznesením VSU uložil sťažovateľke nahradiť žalovanému trovy konania 3 575,24 eur. Žalovanému priznal odmenu za prevzatie právneho zastúpenia, päť písomných vyjadrení a účasť na troch pojednávaniach. Na základe pokladničných dokladov mu priznal aj náhradu výdavkov za preklady listín 330 eur.

4. Proti tomu podala sťažovateľka sťažnosť. Namietla predčasné rozhodnutie o výške trov, pretože ak by dovolací súd odložil právoplatnosť rozsudku krajského súdu, vzťahovalo by sa to aj na výroky o náhrade trov. Nesúhlasila s tým, že VSU rozhodol o výške trov skôr, ako dovolací súd rozhodol o jej dovolaní a návrhu na odklad právoplatnosti, keďže prvoinštančný súd nie je oprávnený návrh na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku posúdiť ani len ako predbežnú otázku. Podľa sťažovateľky mal mestský súd konanie o výške trov prerušiť, keďže jeho rozhodnutie záviselo od otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť. Namietla priznanie odmeny za účasť na dvoch pojednávaniach, ktorých odročenie podľa sťažovateľky zapríčinil žalovaný a súd. Poukázala na § 181 ods. 5 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého trovy pojednávania odročeného pre to, že strana alebo jej advokát nie sú schopní predniesť podstatné tvrdenia, znáša ten, kto odročenie zaviniel. Nesúhlasila s priznaním náhrady výdavkov za preklady listín, keďže pokladničné doklady nemožno s ohľadom na ich obsah s určitosťou priradiť ku konkrétnym prekladom. K sťažnosti sťažovateľky sa žalovaný vyjadril a k ňou spochybnenej náhrade trov za preklady predložil objednávku prekladov, ktorej prílohou boli listiny, za preklad ktorých mu súd priznal náhradu.

5. Mestský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu sťažnosť sťažovateľky zamietol. Sudca konštatoval, že VSU vydal uznesenie v zákonnej 60-dňovej lehote od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo. Uviedol, že zaplatenie trov sťažovateľkou nie je nenapraviteľný stav, pretože ak dovolací súd zruší dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, tak sťažovateľka môže žiadať od žalovaného zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Sudca sa stotožnil s priznaním odmeny za odročené pojednávania, keďže sa ich advokátka žalovaného zúčastnila a vyjadrila sa k podstate veci. Sťažovateľkou spochybnené priznanie náhrady výdavkov za preklady považoval za neopodstatnené, keďže tieto výdavky boli dostatočne preukázané.

III.

6. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie namietaného uznesenia. Sudca dostatočne nezdôvodnil, že uznesenie VSU nebolo vydané predčasne. Neodôvodnil, prečo je oprávnený predbežne posúdiť okolnosti, ktorými sťažovateľka odôvodňovala návrh na odklad právoplatnosti rozsudku krajského súdu, keď konštatoval, že zaplatenie trov nevytvorí nezvratný stav. Napriek tomu, že mestský súd nebol oprávnený rozhodnúť o návrhu sťažovateľky na odklad právoplatnosti, tak o ňom rozhodol. Tým zasiahol do jej práva na zákonného sudcu. Namieta, že hoci sudca konštatoval, že VSU rozhodol o výške trov v zákonnej 60-dňovej lehote od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, tak neriešil, ktorým rozhodnutím sa konanie končí. Podľa sťažovateľky do skončenia dovolacieho konania nemohol mestský súd rozhodnúť o výške trov.

7. Sťažovateľka namieta, že sudca neodôvodnil neaplikovanie § 181 ods. 5 CSP o osobitnej náhrade trov odročených pojednávanií. Podľa nej mal mestský súd najprv rozhodnúť o povinnosti nahradiť trovy odročených pojednávanií konkrétnej osobe a až po tomto rozhodnutí, ktoré by bolo preskúmateľné odvolacím súdom, mal rozhodnúť o výške trov odročených pojednávanií. Sťažovateľka je tak povinná zaplatiť trovy odročených pojednávanií bez existencie rozhodnutia o tom, že tieto trovy má znášať. Sťažovateľka namieta, že sudca neodôvodnil, či na objednávku prekladov predloženú žalovaným s jeho vyjadrením k sťažnosti sťažovateľky prihliadol a či ovplyvnila jeho konštatáciu o dostatočnom preukázaní náhrady výdavkov prekladu.

Ak by sudca prihliadol na túto žalovaným dodatočne predloženú listinu, tak by porušil princíp rovnosti zbraní tým, že ju sťažovateľke spolu s vyjadrením žalovaného k jej sťažnosti nedoručil.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Výklad a aplikácia ustanovení CSP o trovách konania musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonitosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv strán sporu (I. ÚS 464/2010). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím všeobecného súdu o výške trov konania, sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákona s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené a či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné (I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Rozhodovacia činnosť ústavného súdu zdôrazňuje zdržanlivosť k výkladu zákonného práva o náhrade trov konania, keďže problematika trov konania má akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania treba uchýľovať iba výnimočne pri zistení extrémneho zásahu do základného práva (IV. ÚS 40/2011).

9. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie uznesenia sudcu o zamietnutí jej sťažnosti proti uzneseniu VSU o výške trov konania, ktoré je povinná zaplatiť. K tomu treba uviesť, že podľa § 236 CSP písomné vyhotovenie uznesenia obsahuje stručné odôvodnenie. Stručná forma odôvodnenia uznesenia predstavuje najmä objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť. Na odôvodnenie uznesenia sa totiž nekladú rovnaké nároky, ako tomu je pri rozsudku, keďže uznesenie je jednoduchšou procesnou formou rozhodovania všeobecných súdov (I. ÚS 238/2019, I. ÚS 114/2022, III. ÚS 380/2024, III. ÚS 222/2025).

10. Nedôvodná je sťažnostná námietka o nedostatočne zdôvodnenom závere sudcu, že uznesenie VSU o výške trov nebolo vydané predčasne. Zjavne nesprávna je argumentácia sťažovateľky, že VSU nemal rozhodnúť o výške trov, keďže dovolací súd ešte nerozhodol o jej návrhu na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku. V nadväznosti na túto zjavne nesprávnu argumentáciu, z ktorej sťažovateľka vyvodzovala predčasnosť rozhodnutia VSU, je dostatočné správne konštatovanie sudcu, že VSU rozhodol o výške trov konania v zákonom stanovenej 60-dňovej lehote od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

11. Prvoinštančný súd nie je povinný čakať na rozhodnutie dovolacieho súdu o návrhu na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku. Rozhodovanie o výške trov konania je naviazané na právoplatnosť rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a na toto rozhodnutie nemá žiadny vplyv návrh dovolateľa na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia. Nie je správny argument sťažovateľky, že mestský súd mal rozhodovanie o výške trov prerušiť pre to, že jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť. Prerušenie konania je upravené pre postup súdu po začatí konania, a nie pre postup súdu po právoplatnom skončení konania. Pri rozhodovaní o výške trov konania súd už neriešil žiadnu predbežnú otázku, ktorú

by nebol oprávnený riešiť. Nerozhodoval a ani neposudzoval okolnosti, ktorými sťažovateľka dovolaciemu súdu odôvodňovala návrh na odklad právoplatnosti.

12. Konštatovanie sudcu, že zaplatenie trov sťažovateľkou nie je nezvratné, keďže po zrušení dovolaním napadnutého rozsudku ich môže od žalovaného žiadať späť ako bezdôvodné obohatenie, nemožno stotožniť s rozhodnutím o návrhu sťažovateľky na odklad právoplatnosti. Mestský súd touto konštatáciou nepredbehol dovolací súd a ani nenahradil jeho rozhodnutie o návrhu na odklad právoplatnosti. Týmto len zareagoval na pre rozhodnutie o výške trov nepodstatnú, no s návrhom na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku totožnú argumentáciu sťažovateľky. Preto je nedôvodná sťažnostná argumentácia, že sudca rozhodol o návrhu na odklad právoplatnosti napriek tomu, že nebol príslušný o ňom rozhodnúť. Preto je nedôvodné tvrdenie sťažovateľky, že bolo porušené jej právo na zákonného sudcu. K tomu treba doplniť, že právo na zákonného sudcu spadá pod sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti neoznačený čl. 48 ods. 1 ústavy, a nie pod právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

13. Nedôvodná je námietka sťažovateľky, že sudca neriešil, ktorým rozhodnutím sa konanie sťažovateľky končí. Hoci VSU v odôvodnení uznesenia aplikoval § 262 ods. 2 CSP o povinnosti rozhodnúť o výške trov konania po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, tak sťažovateľka v sťažnosti proti tomuto uzneseniu nenamietala, že konanie sa nekončí právoplatnosťou rozsudku krajského súdu, ale až rozhodnutím o jej dovolaní. Preto nebol dôvod, aby sudca odôvodňoval, prečo je konečným rozhodnutím rozsudok krajského súdu, a nie rozhodnutie o dovolaní. K tomu možno doplniť, že nie je správny argument sťažovateľky, že do skončenia konania o dovolaní nemôže mestský súd rozhodnúť o výške trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Súčasťou rozsudkov okresného a krajského súdu boli aj výroky o náhrade trov konania. Z § 262 ods. 2 CSP vyplýva, že o výške náhrady trov konaní, či už prvoinštančného, alebo odvolacieho, rozhodne prvoinštančný súd po právoplatnosti rozhodnutí, ktorými sa tieto konania končia. Rozhodnutie o výške trov konania je tak procesnou normou podmienené len právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým sa konanie na určitej inštancii končí.

14. Nedôvodná je sťažnostná námietka, že sudca neodôvodnil, prečo neaplikoval § 181 ods. 5 CSP, podľa ktorého trovy odročeného pojednávania znáša ten, kto odročenie spôsobil. K tomu treba uviesť, že o tejto osobitnej náhrade trov odročených pojednávaní rozhoduje súd osobitným výrokom súčasne s rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. To uviedla aj sťažovateľka v sťažnosti proti uzneseniu VSU aj v ústavnej sťažnosti. No bez zohľadnenia tejto procesnej skutočnosti nesprávne trvá na tom, že sudca mal pri rozhodovaní o jej sťažnosti proti výške trov riešiť aplikáciu § 181 ods. 5 CSP.

15. Rozhodnutiu o výške trov odročených pojednávaní, ktoré by mal podľa sťažovateľky znášať procesne úspešný žalovaný, by musel predchádzať osobitný výrok o náhrade trov odročených pojednávaní. Ten však vo veci sťažovateľky absentuje. Mestský súd priznal žalovanému náhradu trov konania bez toho, aby osobitne rozhodol, že znáša trovy odročených pojednávaní. Preto VSU nemal zákonný podklad na to, aby náhradu trov za odročené pojednávania nepriznal procesne úspešnému žalovanému. Aplikácia § 181 ods. 5 CSP o osobitnej náhrade trov odročených pojednávaní je prípustná v štádiu rozhodovania o nároku na náhradu trov, a nie v štádiu o výške náhrady. Preto nemusel sudca v namietanom uznesení reagovať na neprípustnú argumentáciu

sťažovateľky o neaplikovaní § 181 ods. 5 CSP. Sťažovateľka mohla námietku o neaplikovaní § 181 ods. 5 CSP uplatniť v odvolaní proti výroku rozsudku mestského súdu o náhrade trov konania.

16. Nedôvodná je námietka, že sudca neodôvodnil, ako sa vysporiadal so žalovaným k vyjadreniu k sťažnosti sťažovateľky predloženou objednávkou prekladov listín. Sudca k spochybňovaniu náhrady výdavkov za preklady sťažovateľkou uviedol, že boli dostatočne preukázané. Z toho, že sudca neuviedol, že prihliadol aj na žalovaným predloženú objednávku prekladov, možno vyvodiť, že na ňu neprihliadol a výdavky za preklad považoval za dostatočne preukázané na základe pokladničných dokladov, z ktorých vychádzal VSU. Preto je nedôvodná sťažnostná námietka o porušení princípu rovnosti zbraní nedoručením tohto vyjadrenia. K tomu možno uviesť, že ak žalovaný zabezpečil úradné preklady listín, čo nespochybňuje ani sťažovateľka, tak má právo na náhradu s tým spojených výdavkov. Sťažovateľka v sťažnosti proti uzneseniu VSU len všeobecne uviedla, že pokladničné doklady nemožno s určitosťou priradiť k žalovaným zabezpečeným prekladom, no nekonkretizovala, prečo pokladničné doklady nedostatočne preukazujú zaplatenie odmien za preklady. Preto je dostatočné konštatovanie sudcu, že výdavky za preklady listín boli dostatočne preukázané, keďže je rozumné predpokladať, že neboli urobené zadarmo.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu